

Strategia: *przed, w trakcie i po...* na lekcji języka polskiego.

Jak uczyć czytania ze zrozumieniem zgodnie ze strategią: *przed, w trakcie i po...*? Dlaczego warto? Kiedy możemy ją wykorzystać? Zapraszamy do zapoznania się z przykładowym pomysłem na lekcję języka polskiego w gimnazjum, prezentującym praktyczne użycie strategii: *przed, w trakcie i po...* Temat lekcji: Refleksja o rzeczywistości w opowiadaniu „Okno” Marka Hłaski.

Strategia: *przed, w trakcie i po...*

PRZED LEKTURĄ:

Polecenia dla ucznia:

- Popatrzcie na tytuł. O czym może być tekst? Jaką tematykę podejmuje? (zbieramy pomysły i zapisujemy na tablicy – wizualizacja pomysłów jest bardzo ważna) narysujcie tytułowe okno (będzie to ważne na etapie omówienia lektury – część uczniów narysuje otwarte i inni zamknięte – na koniec zajęć warto wrócić do rysunków i odpowiedzieć na symboliczne pytanie: Czy tytułowe okno jest otwarte czy zamknięte?)
- Kto może być bohaterem tego tekstu? (burza mózgów – pomysły)
- Do jakiego gatunku literackiego może należeć ten tekst? (teza poparta argumentami)
- Czy możemy coś wywnioskować na temat tekstu wiedząc, że jego autorem jest Marek Hłasko? (dyskusja).

Wskazówka dla nauczyciela:

Poproś uczniów, żeby znaleźli informacje na temat autora tekstu w różnych źródłach, np. w „Słowniku Pisarzy i Poetów”, „Encyklopedii Literatury XX wieku”, w Wikipedii

- Porównajcie informacje i zastanówcie się ponownie nad tematyką utworu.

W TRAKCIE LEKTURY: (czyta nauczyciel)

Polecenia dla ucznia:

- Wyobraźcie sobie przestrzeń, w której rozgrywa się akcja utworu. Stwórzcie w głowie postać: głównego bohatera, sąsiadów i małego rudego chłopca. Wyobraźcie sobie wygląd budynku, w którym mieszka bohater i jego mieszkanie.
- Starajcie się zapamiętać fabułę.
- Oceńcie relacje głównego bohatera z sąsiadami.
- Zaznaczcie w tekście fragmenty, które wydają Wam się najbardziej tajemnicze, najmniej zrozumiałe.

PO LEKTURZE:

Wskazówka dla nauczyciela:

Poproście wybranych uczniów by opowiedzieli treść utworu (kolejni uczniowie rozpoczynają w momencie, w którym skończyła poprzednia osoba). Jeśli zależy ci na indywidualnej pracy możesz poprosić uczniów by samodzielnie zredagowali streszczenie lub plan wydarzeń)

Polecenia dla ucznia:

- Wypiszcie lub wymieńcie bohaterów
- Opiszcie przestrzeń, w której rozgrywa się akcja.
- Wróćcie do pytań, które padły na początku lekcji: Kto może być bohaterem tego tekstu? Do jakiego gatunku literackiego może on należeć? (ustalcie na podstawie notatki i rozmowy)
- Przeczytajcie najbardziej tajemnicze fragmenty tekstu, zastanówcie się, dlaczego są takie tajemnicze? Postarajcie się je rozszyfrować.
- Przeanalizujcie relacje głównego bohatera z sąsiadami, odczytajcie fragmenty tekstu, w których jest mowa o relacjach z nimi. Czy któryś z nich mógłby być przyjacielem głównego bohatera? Dlaczego?
- Dlaczego rudy chłopiec przychodził do głównego bohatera? Dlaczego przestał przychodzić?

Wskazówka dla nauczyciela:

Nauczyciel wypisuje na tablicy kilka słów: *drzewo, rudy chłopiec, szary budynek, statek na morzu, okno*. Wyjaśnia definicję symbolu. Informuje, że słowa wypisane na tablicy są symbolami i dużo mówią na temat życia bohatera.

Polecenia dla ucznia:

- Zastanówcie się, jak rozkodować powyższe słowa? Czego dowiadujemy się o bohaterze na ich podstawie?
- Sięgnijcie do słownika symboli: poszukajcie hasła: szary, drzewo, statek, morze, okno
- Zastanówcie się, które z wyjaśnień najbardziej pasuje do rzeczywistości opisywanej w opowiadaniu
- Popatrzcie ponownie na tytuł utworu. Znać już jego treść. O czym jest ten tekst? Jaką tematykę podejmuje? (Popatrzcie na wasze wstępne propozycje, czy ktoś z was był bliski prawdy?) Przeanalizujcie narysowane okna. Zastanówcie się, co sprawia, że okna jednych ludzi są otwarte a innych zamknięte.
- Wróćcie do informacji, które zebraliśmy na temat autora opowiadania. Postarajcie się dodać swoją refleksję na ten temat do przemyśleń na temat utworu.

Praca w domu: Zapisz w punktach instrukcję dla bohatera opowiadania, w której podpowiesz mu, jakie zachowania sprzyjają kontaktom z ludźmi, w jaki sposób znaleźć przyjaciela.

Materiał przygotowany przez Emilię Elert